

Οι προτεραιότητες του ενεργειακού προγράμματος ENERGY 2020 (Στασινόπουλος Σπυρίδων, ΜΑ Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=161174>]

3) Τρίτη προτεραιότητα του «Energy 2020» είναι η εξασφαλισμένη, ασφαλής και προσιτή ενέργεια για τους καταναλωτές. Ο στόχος του «ανοίγματος» της αγοράς είναι βασικό εργαλείο για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου πολιτικής. Από το άνοιγμα των αγορών είναι δυνατόν να προκύψουν βέλτιστες τιμές, επιλογές καινοτομίας και υπηρεσίες

για τους καταναλωτές εάν συνοδευτεί με μέτρα που να διασφαλίζουν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών. Η ανάγκη να αντιληφθούν οι καταναλωτές, το ρόλο τους για την επίτευξη του στόχου μείωσης εκπομπών των ρύπων έως και 20% είναι κρίσιμο ζήτημα. Οι καταναλωτές πρέπει να κατανοήσουν περισσότερο την ανάγκη περιορισμού της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων και πρέπει να

μάθουν πώς να μειώσουν τους λογαριασμούς τους σε εποχή αύξησης των τιμών και ταυτόχρονα να εντείνουν την ζήτησή τους σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως γίνεται για παράδειγμα τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα.

[24]Η ενεργειακή πολιτική ευθύνεται επίσης για την προστασία των ευρωπαίων πολιτών από τους κινδύνους που συνεπάγεται η παραγωγή και μεταφορά ενέργειας. Η ΕΕ πρέπει να συνεχίσει να κατέχει ηγετική θέση παγκοσμίως στην ανάπτυξη συστημάτων για ασφαλή πυρηνική ενέργεια, τη μεταφορά ραδιενεργών ουσιών καθώς και τη διαχείριση πυρηνικών αποβλήτων. Μέτρα ασφαλείας πρέπει να παρθούν και κατά την εξόρυξη πετρελαίου και αερίου μετά από το ατύχημα στην εξέδρα Deepwater Horizon, όπου τον Απρίλιο του 2010 η πλατφόρμα εξόρυξης πετρελαίου σε περιοχή του Μεξικού και κοντά στην Λουϊζιάνα των ΗΠΑ, τυλίχθηκε στις φλόγες με αποτέλεσμα εκτός από τον θάνατο 11 εργαζομένων να πραγματοποιηθεί η μεγαλύτερη εκχύλιση πετρελαίου στην θάλασσα που έχει πραγματοποιηθεί ποτέ στις ΗΠΑ, σε μια τραγική περίπτωση μόλυνσης του περιβάλλοντος.

4) Η ανάγκη για μια τεχνολογική μεταστροφή και εξέλιξη είναι σημαντική στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί μέχρι και το 2050. Ο πανευρωπαϊκός σχεδιασμός τοποθετεί σε περίοπτη θέση το Στρατηγικό Σχέδιο Ενεργειακών Τεχνολογιών (Σχέδιο SET), στο οποίο καθορίζεται μια μεσοπρόθεσμη στρατηγική που καλύπτει όλους τους κλάδους. Στο σχέδιο αυτό περιλαμβάνονται έργα υποδομών κυρίως πάνω στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και σε «ευφυή δίκτυα

διανομής» ενέργειας, με χρηματοδότηση που πηγάζει από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και με εμφανή τον ανταγωνισμό. [25] Μεγάλα έργα, όπως εκείνα της ηλεκτροπαραγωγής από αιολική ενέργεια ισχύος άνω των 140 GW, στην περιοχή της Βόρειας Θάλασσας, όπως και οι πρωτοβουλίες Desertec και Medring, επηρεάζουν αρκετά κράτη-μέλη. Πιο αναλυτικά στο πλάνο (SET) εντάσσεται η υλοποίηση κοινών προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Συνασπισμού Ενεργειακής Έρευνας (EERA) και των έξι Ευρωπαϊκών Βιομηχανικών Πρωτοβουλιών (αιολική ενέργεια, ηλιακή ενέργεια, βιοενέργεια, ευφυή δίκτυα διανομής, πυρηνική σχάση, δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα). Το Σχέδιο SET, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 22 Νοεμβρίου 2007, έχει ως στόχο να επιταχύνει τη διάθεση στην αγορά και την καθιέρωση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών άνθρακα και αποδοτικότερων ενεργειακών τεχνολογιών. Στο πλαίσιο του σχεδίου προωθήθηκαν μέτρα για να βοηθηθεί η ΕΕ να αναπτύξει τις τεχνολογίες που χρειάζεται για να ανταποκριθεί στους στόχους πολιτικής της και, ταυτόχρονα, για να εξασφαλίσει ότι οι επιχειρήσεις της θα μπορέσουν να επωφεληθούν από τις ευκαιρίες που παρουσιάζει μια νέα προσέγγιση στον τομέα της ενέργειας.

5) Στην τελευταία προτεραιότητα του πλάνου Energy 2020 αναφέρεται η ισχυρή διεθνής εταιρική σχέση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Σε ένα περιβάλλον με πολλές ισχυρές χώρες αλλά και αναπτυσσόμενες που αφθονούν σε αποθέματα ενέργειας, καλείται η Ευρώπη να παραμείνει ανταγωνιστική και ισχυρή. Η ΕΕ διαθέτει σειρά συμπληρωματικών και επικεντρωμένων πλαισίων που κυμαίνονται από συγκεκριμένες ενεργειακές διατάξεις σε διμερείς συμφωνίες με τρίτες χώρες (συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών, συμφωνίες εταιρικής σχέσης και συνεργασίας, συμφωνίες σύνδεσης κλπ.) και μνημόνια συνεννόησης περί ενεργειακής συνεργασίας, έως πολυμερείς συνθήκες όπως η συνθήκη για την ενεργειακή κοινότητα και η συμμετοχή στη συνθήκη για τον ευρωπαϊκό χάρτη ενέργειας.

Η ΕΕ διαπραγματεύεται με αρκετές χώρες νέες συμφωνίες που περιλαμβάνουν σημαντικές ενεργειακές διατάξεις. Μια πρώτη δράση είναι η εύρεση πρόσφορου εδάφους στον σχηματισμό μιας ενιαίας αγοράς με χώρες που βρίσκονται εκτός ΕΕ αλλά αναπτύσσουν με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα την πολιτική γειτονίας που αφορά σε μεγάλο βαθμό και το εμπορικό κομμάτι. Τέτοιες χώρες για παράδειγμα είναι η Ουκρανία, η Τουρκία. Ειδικό κεφάλαιο αποτελεί η πρωτοβουλία συνεργασίας από την πλευρά της Ευρώπης με Αφρικανικές χώρες, ώστε προοδευτικά να εξασφαλίσει αειφόρο ενέργεια σε όλους τους πολίτες με βάση και την πράσινη βίβλο περί αναπτυξιακής πολιτικής. Βασικός άξονας στην πέμπτη προτεραιότητα είναι η συνεργασία μεταξύ των χωρών και η ενσωμάτωση αυτής της πολιτικής σε κανονισμούς της εσωτερικής αγοράς που διέπουν την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Δεύτερη δράση αποτελεί η σύναψη, από μεριάς της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενισχυμένων ενεργειακών εταιρικών σχέσεων με προμηθευτές ζωτικής σημασίας και χώρες διαμετακόμισης. Στόχος θα είναι η προώθηση ζωτικών αρχών όπως εκείνων που περιέχονται στη συνθήκη για τον ευρωπαϊκό χάρτη ενέργειας (για παράδειγμα ελευθερία διαμετακόμισης, διαφάνεια, ασφάλεια, επενδυτικές ευκαιρίες, καθώς και συμμόρφωση με το διεθνές δίκαιο).

Τα εμπόδια που αφορούν θέματα ανταγωνιστικότητας και ασφάλειας εφοδιασμού είναι δεδομένο, πως υπάρχουν και θα υπάρχουν. Εδώ πρέπει να επέμβει ο ρόλος των κρατών -μελών και η προοπτική της κοινής ενεργειακής πολιτικής. [26]Η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, η αποδοτική χρήση των πόρων, οι προσιτές τιμές και οι καινοτόμες λύσεις διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο για τη μακροπρόθεσμη αειφόρο ανάπτυξή μας, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ποιότητα ζωής. Τα κράτη μέλη έχουν συμφωνήσει πως οι εν λόγω προκλήσεις θα αντιμετωπιστούν με τον αποτελεσματικότερο τρόπο με πολιτικές και δράσεις στο ενωσιακό επίπεδο, μέσω του «εξευρωπαϊσμού» της ενεργειακής πολιτικής. Επιπλέον βασική απάντηση στις μελλοντικές προκλήσεις αποτελεί ο τομέας των επενδύσεων. Η αύξηση των επενδύσεων, μπορεί να στηριχτεί τόσο στην έρευνα και στη καινοτομία αλλά και κυρίως σε μια ενιαία, σταθερή και χαμηλή φορολογία και σε μια «φιλική» προς το περιβάλλον προσέγγιση, με κύριο στόχο την μετάβαση σε καθεστώς χαμηλής περιεκτικότητας σε άνθρακα. [27]Οι υπολογισμοί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις αρχές της δεκαετίας 2010, ανέφεραν πως για την περίοδο 2010-2020 απαιτείται πάνω από 1 τρις Ευρώ για τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας στο πεδίο της ενέργειας.

(συνεχίζεται)